

◇ Ro'yxat nima?

Ro'yxat (list) — bu bir nechta ma'lumotlarni **bir o'zgaruvchida saqlash** imkonini beradi. Har bir element o'z tartib raqamiga (indeks) ega.

Sintaksis:

```
mevalar = ["olma", "anor", "banan"]
```

◇ Ro'yxatdagi elementlar

Ro'yxatdagi har bir element **indeks orqali** murojaat qilinadi. Python'da indekslash **0 dan boshlanadi**.

```
print(mevalar[0]) # "olma"  
print(mevalar[2]) # "banan"
```

◇ Ro'yxatga element qo'shish

1. .append() – oxiriga qo'shish:

```
mevalar.append("shaftoli")
```

2. .insert(index, element) – istalgan joyga qo'shish:

```
mevalar.insert(1, "gilos")
```

◇ Ro'yxatdan element o'chirish

1. del operatori:

```
del mevalar[1] # 2-element o'chiriladi
```

2. .remove("element"):

```
mevalar.remove("banan") # qiymat bo'yicha o'chirish
```

◇ Ro'yxat uzunligini olish

```
mevalar = ["olma", "anor", "uzum"]  
print(len(mevalar))  
>>>3
```

◇ Ro'yxatni tartiblash

1. Alfavit bo'yicha:

```
mevalar.sort()
```

2. Teskari tartib:

```
mevalar.sort(reverse=True)
```

◇ Ro'yxatni teskari aylantirish (oxiridan boshlab):

```
mevalar.reverse()
```

◇ Ro'yxatdagi element bor-yo'qligini tekshirish. (in operatori bilan)

```
if "olma" in mevalar:  
    print("Bor")  
else:  
    print("Yo'q")
```

◇ Foydalanuvchidan element kiritib ro'yxat tuzish

```
mevalar = []  
for i in range(3):  
    meva = input(f'{i+1}-mevani kiriting: ')  
    mevalar.append(meva)  
print(mevalar)
```

◇ Ro'yxatdagi har bir elementni chiqarish

```
for meva in mevalar:  
    print(meva)
```